

Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai
generaline.prokuratura@prokuraturos.lt

PRAŠYMAS

DĖL D. ŽALIMO VŠĮ TEISĖS IR DEMOKRATIJOS CENTRAS“ GALIMAI NETEISĖTAI PANAUDOTŲ 200 000 EUR 2021-2025 M.

2026 05 06

Briuselis

2026 metų gegužės 4 dieną į mane kreipėsi Baltarusijos demokratų forumo valdybos pirmininkas, buvęs kandidatas į Baltarusijos Respublikos prezidentus, dr. Valerijus Tsepalo.

Jis savo atstovaujamos organizacijos, Baltarusijos demokratų forumo, vardu man pateikė informaciją apie galimą buvusio LR Konstitucinio teismo pirmininko, dabar Europos parlamento nario Dainiaus Žalimo piktnaudžiavimą ir fiktyvią veiklą, netinkamai panaudojant tikslinei veiklai gautą finansavimą.

D. Žalimo įkurtos ir vadovautos viešosios įstaigos „Teisės ir demokratijos centras“ (kodas 305826606) galimai neskaidrų, netinkamą ir fiktyvų gautų lėšų, beveik 200 000 eurų, panaudojimą 2021 m - 2025 m. Šiuo metu minėta įstaiga veiklos nebevykdo ir yra likviduota, o ši aplinkybė kelia dar daugiau įtarimų.

Žemiau pateikiu jums visą mano gautą ir man žinomą informaciją apie galimai D. Žalimo padarytą nusikalstamą veiklą ir prašau jūsų įvertinti šią informaciją viešojo intereso gynimo aspektu, o taip pat įvertinti D. Žalimo veiklą LR Baudžiamojo kodekso aspektu, kitaip sakant, ar D. Žalimas, kaip viešosios įstaigos „Teisės ir demokratijos centras“ vadovas neįvykdė nusikalstamos veiklos administruodamas jo įstaigos gautą beveik 200 000 eurų finansavimą.

Gerbiamas prokurore, pateikiu jums iš Baltarusijos demokratų forumo gautą informaciją:
Klausimas susijęs su Lietuvos Respublikos piliečiu Dainiumi Žalimu, kuris anksčiau ėjo Lietuvos Konstitucinio Teismo pirmininko pareigas (2014–2021 m.), o vėliau įkūrė ir vadovavo organizacijai „Teisės ir demokratijos centras“ (kodas 305826606).

*Remiantis viešai prieinama informacija:
organizacija buvo įkurta jam baigus dirbti Konstituciniame Teisme ir jai vadovavo jis pats;*

*deklaruotos 26 185 EUR metinės pajamos, susijusios su šia veikla;
deklaruotoji organizacijos veikla apėmė teisinę pagalbą ir ekspertinį darbą, susijusį su žmogaus teisių klausimais Baltarusijoje;
pranešama, kad organizacijoje dirbo tik vienas darbuotojas;
turima informacija rodo, kad bendra dotacijų suma galėjo siekti apie 200 000 EUR;
šiuo metu organizacijos svetainė nebėra prieinama, todėl sunku patikrinti jos veiklą ir rezultatus.*

Deklaruotos 26 185 EUR metinės šios organizacijos pajamos rodo didelį asmeninį įsitraukimą į jos kasdienę veiklą. Tačiau nėra jokių matomų, apčiuopiamų tokios veiklos rezultatų.

Būdami aktyviais įvairių renginių ir iniciatyvų, susijusių su Baltarusijos demokratiniu judėjimu, dalyviais, neturime jokių reikšmingos šios organizacijos veiklos duomenų, taip pat nežinome jokios apčiuopiamos pagalbos, teikiamos politinių represijų aukoms Baltarusijoje. Be to, abejojame didelių išlaidų, kurios, kaip pranešama, susijusios su konstitucinėmis diskusijomis Baltarusijai, pagrįstumu, atsižvelgiant į tai, kad tokių akademinų pokyčių įgyvendinimas dabartinėje politinėje aplinkoje yra praktiškai neįmanomas. Tai kelia rimtų abejonių, ar organizacijos faktinis įnašas atitinka jos ataskaitose nurodytas sumas, ar ši veikla buvo tik darbo imitacija.

Atsižvelgiant į tai, kad gana didelė finansavimo dalis, atrodo, buvo valdoma labai ribotoje organizacinėje struktūroje, ši situacija gali kelti klausimų dėl išteklių ir rezultatų proporcingumo ir gali būti viešojo intereso skaidrumo ir atskaitomybės požiūriu.

Todėl visų pirma, prašome paaiškinti šiuos klausimus:

· ar skirtos lėšos, skirtos demokratijai ir žmogaus teisėms Baltarusijoje remti, iš tikrųjų buvo panaudotos nurodytiems tikslams;

· kokių konkrečių, išmatuojamų rezultatų buvo pasiekta panaudojant šias lėšas ir kaip jos prisidėjo prie deklaruotų tikslų;

· ar yra pakankamai priežasčių patikrinti, ar lėšos buvo panaudotos efektyviai, proporcingai ir laikantis taikomų teisinių ir finansinių reglamentų;

· ir, jei būtų nustatytas lėšų netinkamas panaudojimas, paskirstymas ar panaudojimas asmeniniam praturtėjimui, ar yra teisinių mechanizmų, užtikrinančių visišką jų susigrąžinimą.

Pabrėžiame, kad šis prašymas pateikiamas tik skaidrumo sumetimais ir jame nėra jokių tiesioginių kaltinimų dėl neteisėtų veiksmų, o siekiama išsiaiškinti visuomenei rūpimus klausimus.

Manome, kad bet kuriai organizacijai ar asmeniui yra nepadoru pasipelnyti iš Baltarusijos žmonių kančių, kurias sukelia represijos. Daugiau nei pusė milijono Baltarusijos piliečių buvo priversti palikti savo šalį, daugelis prarado laisvę ir turtą; pasipiktinimą kelia tai, kad asmenys naudojami Baltarusijos žmonių vardu ir potencialiai naudojami asmeniniais ryšiais, kad gautų dotacijas. Be to, šios lėšos dažnai išleidžiamos fiktyviems projektams, kurie galiausiai stiprina, o ne silpnina autoritarizmą Baltarusijoje. Manome, kad labai svarbu, jog visuomenė Lietuvoje, ES ir Baltarusijoje būtų visapusiškai informuota apie visus šių fondų finansuojamus projektus, pateikiant skaidrius rezultatus ir objektyvų jų veiksmingumo vertinimą. Manome, kad visos lėšos, gautos imituojant veiklą ir pateikiant fiktyvias ataskaitas, turi būti grąžintos į dotacijas teikiančių organizacijų biudžetus.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta pirmiau, prašome:

Įvertinti, ar aprašytos aplinkybės gali rodyti galimus taikomų finansinių teisės aktų pažeidimus;

Prireikus apsvarstyti, ar reikalinga peržiūra ar tolesnis tyrimas.

Esame pasirengę pateikti bet kokią papildomą informaciją ar šaltinius paprašius.

Pagarbiai,

Dr. Valerijus Tsepalo

Baltarusijos demokratų forumo valdybos pirmininkas

Dmitrijus Bolkunetsas

Baltarusijos demokratų forumo generalinis sekretorius +48 517 522663

Prie šio prašymo, kaip įrodymus, pridedu ir VŠĮ „Teisės ir demokratijos centras“ finansines ir veiklos ataskaitas ir kitą su šiuo mano prašymu susijusią medžiagą.

Pagarbiai,

Europos Parlamento narys

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Petras Gražulis', written in a cursive style.

Petras Gražulis

Namų adresas Nendrių g. 16, Vosyliukų kaimas, Trakų rajonas
Telefono Nr. +370 698 42 163